

899.962.1(092)

ყ - 948

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ბელნაწერის უფლებით

თამარ ყურაშვილი

კონსტანტინე გამსახურდიას

„დიდოსტატის მარჯვენა“

10.01.01 – ქართული ლიტერატურა

ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის
სამეცნიერო ხარისხის მოსაკრებლად
წარმოდგენილი დისერტაციის

ა ვ თ რ ე ვ ე რ ა ტ ი

თბილისი
2004

ნაშრომი შესრულებულია ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის უახლესი ქართული ლიტერატურის ისტორიის კათედრაზე

სამეცნიერო ხელმძღვანელი – ნაზი ხელაია
ფილოლოგიის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი (10.01.01)

ოფიციალური ოპონენტები: 1. სოსო სიგუა
ფილოლოგიის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი (10.01.10)

2. ვია ხოფერია
ფილოლოგიის მეცნიერებათა
კანდიდატი, დოცენტი (10.01. 0)

დისერტაციის დაცვა შედგება 2005 წლის „15“ „04“ „13“
საათზე ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის ფილოლოგიის დარგის (P10.10.№4) სადისერტაციო
საბჭოს სხდომაზე

მისამართი: 0128, თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი №1

დისერტაციის გაცნობა შესაძლებელია თსუ სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში

მისამართი: 0143, თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. №2.
ავტორეფერატი დაიგზავნა 2005 წლის „02“ „03“

სადისერტაციო საბჭოს სწავლული მოიანი
ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი
პროფესორი

[Handwritten signature]
ტაბიძე

ნაშრომის ზოგადი დახასიათება

თემის აქტუალობა. თავის დროზე თუ სპეტიცხოვლის აგება „სახელმწიფოს შეკვეთის“ შედეგია, კონსტანტინე გამსახურდიას „დიდოსტატის მარჯვენის“ შექმნის მოტივაცია, ტაძრის ხუროთ-მოძღვრის ჯაფისა და შრომისთვის ხოტბის შესხმის სურვილით განისაზღვრება. რომანისადმი მეცნიერული ინტერესი, როგორც მაღალმხატვრული ქმნილებებისადმი, არა მხოლოდ ჟანრული სპეციფიკის ტევადობიდან მომდინარეა, არამედ უცხოთა და ეროვნულის, იდეურის და მორალურის შეჯახების, თუ აღრევის ფონზე, საკუთარის არჩევის და დამკვიდრების თანამედროვე სატკივართან ადექვატიზაციამც განაპირობა.

თემის აქტუალობის განმსაზღვრელია, ასევე, საკვლევი მასალისადმი მიდგომის სპეციფიკა. საერთოდ, „დიდოსტატის მარჯვენის“ მრავალპლანიანობა, პრობლემათა მარადიულობა, ყველა ეპოქასთან კავშირი, შემეცნებითი ფუნქცია და ესთეტიკური მხარე, ყველა ერთად, თუ თითოეული ცალ-ცალკე, ბუნებრივად, სხვადასხვა შემოქმედთა ნააზრევის ასოცირებასაც იწვევს. ნაწარმოების სიუჟეტური ქარგისა და კომპოზიციური სიმწყობრისგან შორს გასვლა, პარალელების პასაჟური სისტემა, აქედან გამომდინარეა. სამყაროში განფენილი ადამიანური ღირებულებანი, გრძნობელობათა და ნებელობათა განზომილებანი, შემოქმედისთვის შემეცნების და სახედ ქცევის მისიონერული არსია, ინდივიდუალური ცნობიერებით წარმოსახული და სხვადასხვა ცნობიერების მოხმობა-შეჯერებით სავსე და მთლიანი სამყაროს ნათელყოფის მცდელობაა ნაჩვენები.

კვლევის საგანი და მიზანი მოვლენილი სიტყვის, როგორც განცდათა ირეალური სამყაროს ხატოვანი სახექმნილების და უფლისეული ნებელობის არსის თვისობრიობის განსაზღვრაა, ასევე, გამოვლინება „დიდოსტატის მარჯვენის“ ტექსტის სიმბოლურ-ბლეგორიული ხასიათის.

წარმოჩინდეს ხალხური ყოფა-ცხოვრებისა და ზნეჩვეულების არა მხოლოდ იდეალიზაცია, არამედ, ეპოქისეული ნიშანდობლიობით

საქართველოს
ფილოლოგიის
მეცნიერებათა
დოქტორის
კანდიდატი
ნ. ხელაია

0761-

საქართველოს
ფილოლოგიის
მეცნიერებათა
დოქტორის
კანდიდატი
ნ. ხელაია